

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Abivahendite talitus

#minuska

2021 abivahenditeenuse maht ja kulu

- Abivahendeid sai soodustingimustel üle 65 900 inimese
 - - lapsi oli ca 4000
 - - tööealisi ca 13 000 (vähenenud TV / puude raskusaste + piloodis osalenud)
 - - pensioniealisi ca 49 000
- Teenusepakkujaid on ca 170 ja teeninduskohti kokku 485
- Aastane teenuse kulu kokku oli veidi üle 15 miljoni
 - - lapsed ca 2,2 miljonit
 - - tööealised ca 4,6 miljonit
 - - pensioniealised ca 8,2 miljonit
- Ühes kuus tehti keskmiselt 46 000 abivahendite tehingut
- Erimenetluste taotlusi esitati ca 2000

Soodustusega saab abivahendeid

- Abivahendeid saab nõ tavalisel teel ehk tavatingimustel

Arstitõend ➡ teenusepakkuja

- Erimenetluse teel ehk eritingimustel

Arstitõend ➡ taotlus SKA-le ➡ SKA otsus ➡ teenusepakkuja

Erimenetlus

Erimenetlust saab inimene taotleda abivahendi :

- **piirhinna suurendamiseks** (näiteks isik vajab abivahendite loetelus olevast piirhinnast kallimat abivahendit)
- **omaosaluse vähendamiseks** (näiteks vajab loetelu järgset 50% riigi osaluse tõstmist 90% peale)
- **abivahendi piirlimiidi ehk koguse suurendamiseks** (näiteks vajab kahte ühe ISO koodiga abivahendit)
- **uue abivahendi ostmiseks enne olemasoleva kasutusaja lõppu**
- **abivahendi ostmiseks või üürimiseks, mis puudub loetelust**
- **teenuse muutuseks** ehk kas üüritava abivahendi ostmiseks või müügis oleva abivahendi üürimiseks

Erimenetluseks vajalikud dokumendid

- Abivahendi vajadust tõestav tõend või rehabilitatsiooniplaan
- Taotlus (leitav kodulehelt)
- Võimalusel kaks võrdsetel alustel hinnapakumist erinevate ettevõtete poolt

Dokumentide esitamise võimalused:

- e-postiga info@sotsiaalkindlustusamet.ee
- posti teel aadressile Paldiski mnt 80, Tallinn, 15092 Tallinn
- täita sotsiaalkindlustusameti klienditeeninduses

Abivahendite saamise tingimused

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET					
Pension, toetused	Lapsed, pered	<u>Puue ja hoolekanne</u>	Ohvriabi, ennetustöö	Kvaliteet, järelevalve	Asutus, kontaktid
Puudega inimesele › Puudega inimesele› Puude taotlemine ja tuvastamine › Lapsele› Tööelisele› Vanaduspensioni ealisele› Vanaduspensioni ea nihkumine - info 1954. kuni 1960. aastal sündinutele› Puudega isiku kaart› Puuetega inimeste sotsiaaltoetused› Puudega lapse toetus ja pere-	Sotsiaalne rehabilitatsioon › Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus› Teenuse vajaduse hindamine› Teenuse maksimaalne maksumus› Seotud kulude hüvitamine› Rehabilitatsiooniprogrammid› Rehabilitatsiooniteenuste osutajad› Teenuseosutajatele	Erihoolekandeteenused › Erihoolekandeteenused › Teenusepakkujad› Erihoolekandeteenuste järjekord› Erihoolekandeteenuste omaosalus› Isikukeskse erihoolekandeteenuse mudel› Pikaajaline kaitstud töö› Erihoolekandeteenuse osutajale› Järelevalve erihoolekandeteenuste osutamise üle	Abivahendid › Abivahendi vajajale › Abivahendi ettevõtte› Abivahendi tõendi väljastajale› Abivahendi ettevõttele Toetavad teenused › Juhtkoer vaegnägijale› Kaugtõlke teenus › Kirjutustõlke teenus› Abivahendite teatmik		

Abivahendite teatmik

Abistav materjal abivahendi vajajale ja abivahendi tõendi väljastajale
2022

Kodulehel eraldi info viimaste muudatuste kohta

Sisukord

- › Abivahend riigipoolse soodustusega
- › Abivahendi tõend
- › Abivahendi ettevõtte
- › Leia endale lähim abivahendi pakkuja
- › Erisuse taotlemine
- › **Muudatused abivahendite hüvitamistingimustes 2022**

Kellel on õigus saada abivahend riigipoolse soodustusega

Abivahendid hüvitame

- ◆ Lastele, kellele on määratud puue. Kuni 18-aastased puudega lapsed saavad abivahendi soetamisel riigipoolset soodustust 90%.
- ◆ Lastele (kuni 18-aastased), kellele ei ole määratud puuet, kuid on väljastatud eriarsti tõend abivahendi vajaduse kohta. Neil on riigipoolne soodustus 50%.
- ◆ 16-17-aastastele, kellel on tuvastatud osaline või puuduv töövõime. Neil on riigipoolne soodustus vastavalt abivahendite loetelule. (872.94 KB, PDF)

Olulisemad muudatused abivahendite hüvitamistingimustes

Alates 1. jaanuarist 2022 jõustuvad abivahendite määrase muudatused. Toome all välja olulisemad muudatused. Täpsemalt saate uute tingimustega tutvuda siin. (182.71 KB, XLSX)

- ◆ Ortoose (sh tallatugesid) ja uriini eritumist suunavaid abivahendeid (nt kateetrid ja uriinikotid) hakkas rahastama Eesti Haigekassa ja nende soetamise aluseks on meditsiiniseadme kaart, mida saavad välja kirjutada pere- ja eriarstid. Seejuures ka puudeta lapsed saavad individuaalseid tallatugesid soetada perearsti digitaalse retsepti (meditsiiniseadme kaart) alusel. Retsepti välja kirjutamisel peab arst veenduma, et inimese tervislik seisund vastab meditsiiniseadmete loetelus sätestatud tingimustele. Täpsemalt saate lugeda siin.
- ◆ Neile inimestele, kes on siiani Sotsiaalkindlustusameti rahastamisega kateetreid soetanud, lõi Eesti Haigekassa ise meditsiiniseadme kaardi, mistõttu ei ole vaja täiendavalt kateetrite tõendi saamiseks arsti poole pöörduda.
- ◆ Enne 1. jaanuari väljastatud paberkaardjal abivahendi tõenditele kehtib ühe kuuline üleminekuperiood, mis tagab selle, et inimestel on võimalik Sotsiaalkindlustusameti toega ortoose ja uriini eritumist suunavaid abivahendeid soetada kuni 31.01.2022. Erimenetluse otsuse alusel on inimesel võimalik abivahendeid soetada otsuse kehtivuse lõppkuupäevani.
- ◆ Osade abivahendite vajaduse tuvastamise ja tõendi väljakirjutamise õigus anti ka üldarstidele, arst-residentidele ning logopeedidele. Logopeedid saavad tuvastada vajadust dialoogiseadmete ja häälevõimendite (kõrimikrofon) isiklikuks kasutuseks.
- ◆ Perearst lisati III ja IV aktiivsusgruppi proteeside ja manuaalsete ratastoolide abivahendi vajaduse tuvastajaks. Muudatuse järgselt väheneb eriarstide koormus.
- ◆ Valgeid keppe saavad edaspidi raske või sügava nägemispuudega isikud soetada ilma tõendita.
- ◆ Loetelust arvati välja ka liikumispuudega inimesele kohandatud sõiduauto, kuna selliseid autosid ettevõtted ei paku. Inimesel, kellel on liikumispuue ja kes on proteesikandja või ratastooli kasutaja, on võimalik soetada auto kohandusi mootori käsitsemiseks (käsijuhtimisseade).
- ◆ Abivahendi loetellu lisati trepronijad, et ratastooli kasutavad inimesed, kes elavad trepiga elamus, ei peaks vajaliku abivahendi saamist taotlema erimenetlusega. Tegemist on ratastooli kasutajale igapäevaselt vajaliku abivahendiga, mille taotlemine toimus varasemalt erimenetlusega.
- ◆ Loetellu lisati ka jälgimisseadmetena beebimonitorid, mida on võimalik soetada kuni 3-aastase lapse vanemal, kellel on tuvastatud kuulmislangus alates 50 dB.
- ◆ Eraldi abivahendikoodid loodi nii lamatiste vältimise madratsitele kui ka seisuraamidele ja -tugedele ning laste ortopeedilistele jalatsitele. Vaegnägijatele mõeldud abivahendite loodi eraldi koodid, sest varasemalt olid need vaegkuuljatele mõeldud abivahendite all.
- ◆ Loetellu lisati ka ortoproteesid ning teise kõrva heli ülekande süsteem (CROS).
- ◆ Piirhindu suurendati individuaalselt valmistatud silmaproteesidel, abistaja juhitataval käsiratastoolidel, II kategooria eristmetel, II kategooria elektrilistel ratastoolidel, täiskasvanud isikute kuuldeaparaatidel, suurendataval videosüsteemidel, daisypileeritel, signalseerimisseadmetel ja vastuvõtjatel.
- ◆ Piirmäära suurendati prilliklaasidel 50 protsendilt 90 protsendile, kuna tegemist on esmavajalike optiliste abivahenditega igapäevaelus toimetulekuks. Prilliklaase saavad soetada isikud, kellel esineb raske või täielik probleem nägemisfunktsioonis ning nägemisteravus paremini nägevas silmas koos korrektsiooniga 0.3 või alla selle, lastel 0,5 ja/või silmade vaateväli kitsam kui 30 kraadi.

Viimased suuremad muudatused

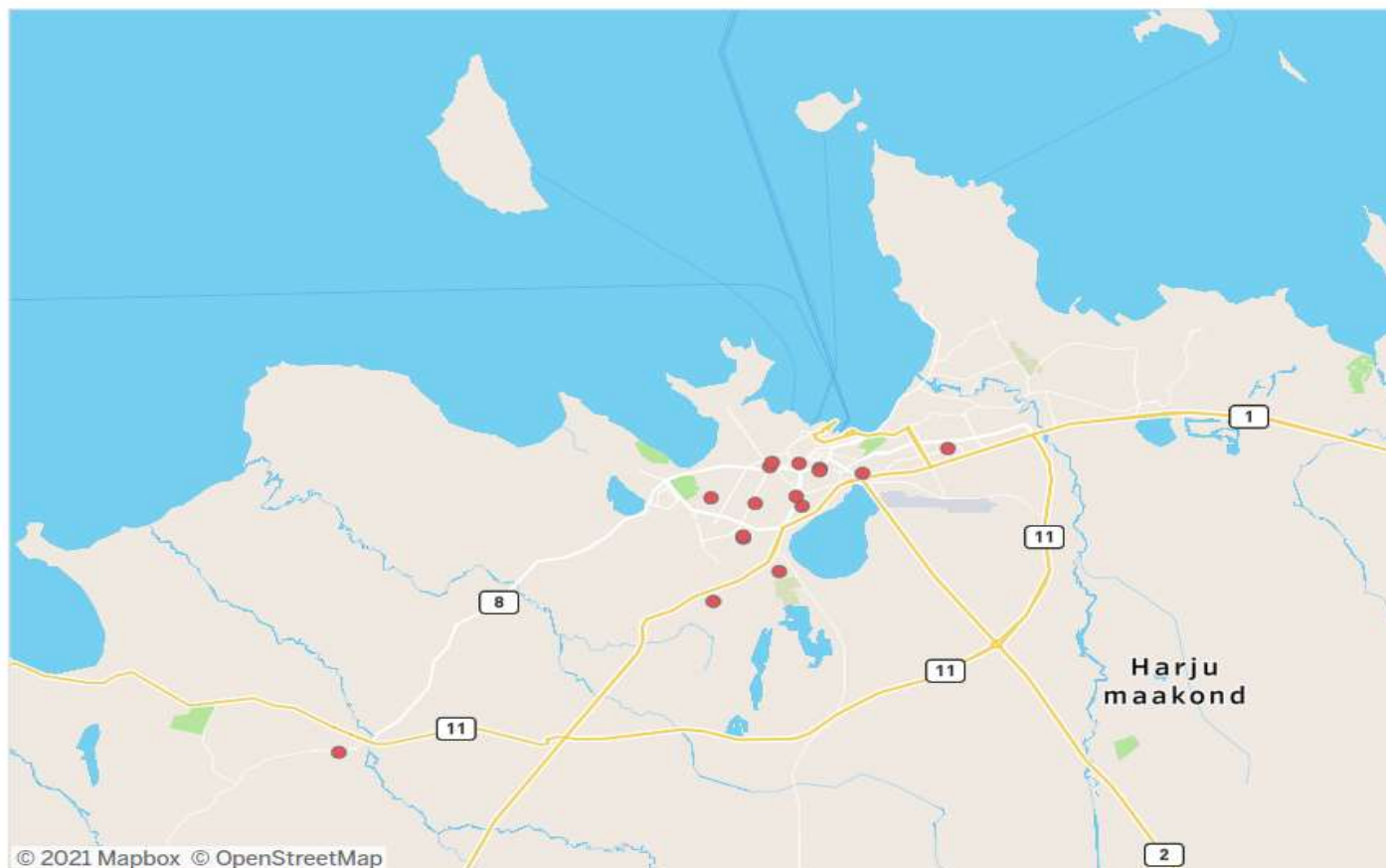
Koostöös erinevate tervise- ja sotsiaalvaldkonna ekspertidega jõudsimel ühise seisukohani, et Eesti Haigekassa ja SKA vahel kattuvad tooted tuleks jagada selliselt, et neid hüvitatakse vaid ühe süsteemi poolt.

- 1. jaanuarist 2022 hüvitab kindlustatud inimestele ortoosel, tallatugesid, uriini eritumist suunavaid abivahendeid ja uriinikogujaid Eesti Haigekassa.
- Mais jõustus sotsiaalhoolekande seaduse muudatus, mille järgselt:
 - hüvitab edaspidi proteese ainult SKA
 - üla- ja alajäsemeproteeside soetamine seoti lahti puudest ja töövõime languse olemasolu nõudest

Muudatused

- Avatud on esimesed e-poed, kust saab lihtsamaid tooteid omale koju või pakiautomaati tellida.
- Sobivaima või lähima ettevõtte leidmiseks saab abi kaardirakendusest SKA kodulehelt:
<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/abivahendi-vajajale>

Leia endale lähim abivahendi pakkuja

Vali maakond

Vali toote kategooria

Vali toote nimetus

© 2021 Mapbox © OpenStreetMap

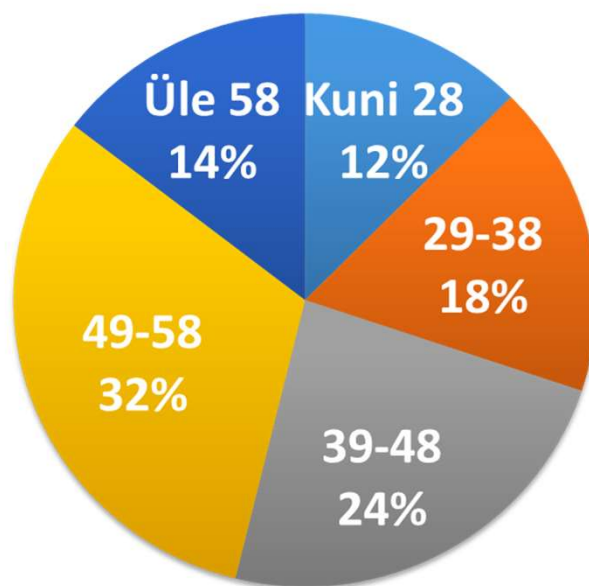
Maakond	KOV	Teenindusp..	Lähiaadress	Kodulehe aadress	Telefon	E-post
Harju maakond	Keila linn	OÜ Rehabili..	Jaama tn 1	www.abivahendid.ee	53023740	keila@abivahendid.ee
	Tallinn	AS Ida-Talli..	Pärnu mnt 104	https://www.itk.ee/	6661900	info@itk.ee
		AS Ida-Talli..	Ravi tn 18	https://www.itk.ee/	6661900	info@itk.ee
		AS Ida-Talli..	Hariduse tn 6	www.itk.ee	6661900	info@itk.ee
	Eesti Ortoo..	Türi tn 6	www.ortoosikeskus.ee	6556326	info@ortoosikeskus.ee	
	Jalg ja Tald ..	Liivalao tn 5	www.jalgjatald.eu	55633169	jalgjatald@gmail.com	
	Ortoosimei..	Kadaka tee 7	www.ortoosimeister.ee	58049993	info@ortoosimeister.ee	

Abivahendite ja meditsiiniseadmete hüvitamise süsteemi integreerimise pilootprojekt 01.01.2021-30.06.2021

Katseprojektis osales 3103 tööalist inimest

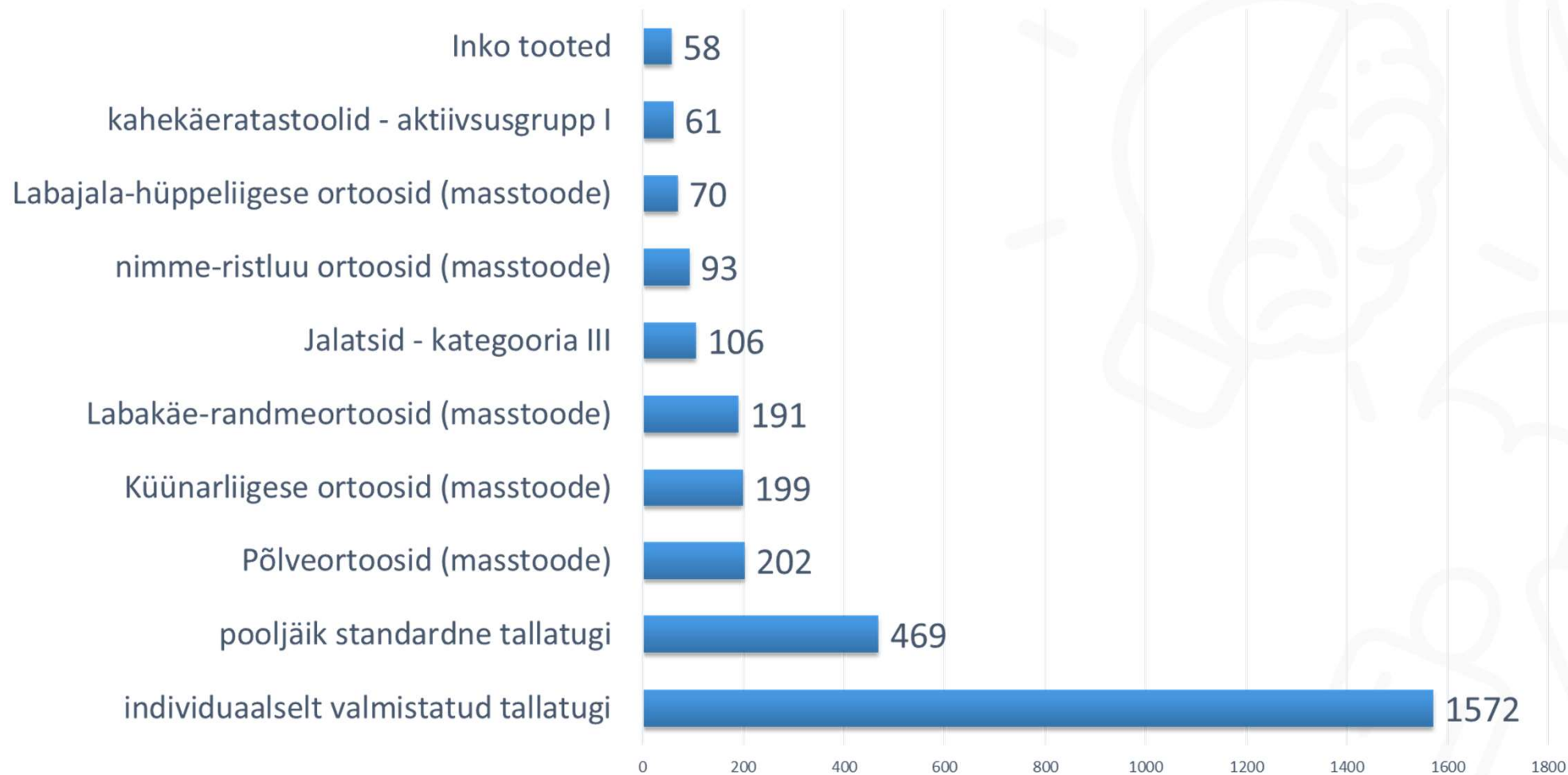
Vanuseline jaotus

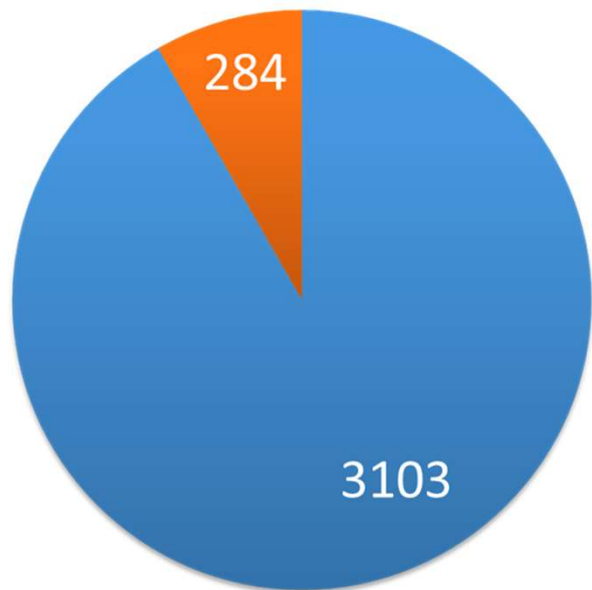
■ Kuni 28 ■ 29-38 ■ 39-48 ■ 49-58 ■ Üle 58

34 lepingupartnerit tegid 4425 tehingut

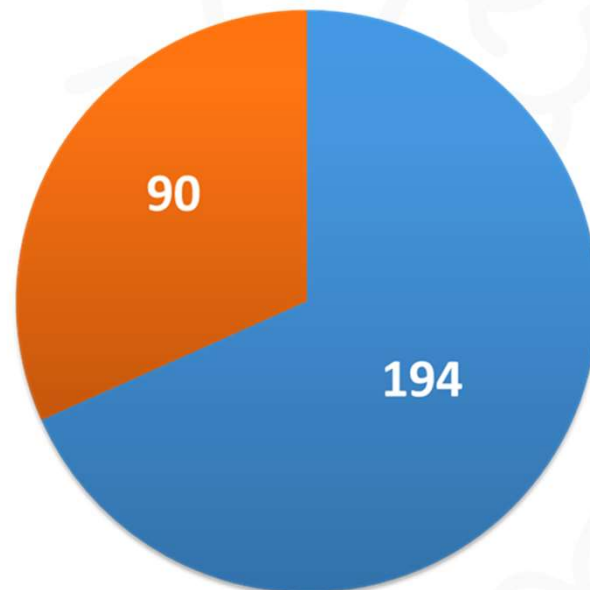
Projektis enim soetatud abivahendid

Pilootprojektis osalenud 3103 isikust taotles puuet või töövõime langust 284 inimest ehk 9% kõigist osalejatest, neist 90 –l ehk 3% tuvastati kas töövõime vähenemine või puude raskusaste

■ Pilootprojektis osalenud ■ Puude või töövõime hindamist taotlenud isikud

■ negatiivne otsus ■ positiivne otsus

Olulisemad järeldused ja ettepanekud

- Luua võimalused abivahendite saamiseks kiirelt neile inimestele, kellel tekib vajadus abivahenditele ootamatult, nt õnnetused, insult, operatsioonid.
- Luua tööandjatele motiveerivad võimalused kompenseerimaks töötajatele töötamisest tingitud vaevuste leevendamiseks soetatavate abivahendite kulu.
- Luua abivahendi vajaduse tuvastajatele kaasaegne moodus hindamaks abivahendi vajadust ühtsetel ja selgetel alustel.
- Kirjeldada abivahendite rakendustingimused, mis võimaldavad selgemini määratleda, milliste näidustuste puhul on abivahend asjakohane (RFK).

RFK põhine abivahendi näidustuse kirjeldus

- Näidustuste täiendamisel tugineme rahvusvahelisele funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsioonile (RFK)

ISO kood	ISO-koodi nimetus	SKA poolt kompenseeritava abivahendi täpsustus või abivahendi grupi kitsendus	Abivahendi kasutusaeg	Müük / Üür	Piirliimit kasutusaja jooksul	Individaalne abivahend vangistuses või eelvangistuses viibivale isikule	Abivahend, mis on otseselt seotud hooldustegevuse osutamise või teenuse osutamiseks kasutatava	Abivahendite loetelu			Isiku omaosaluse miinimum	Ühik	Näidustus	Eelduskood	Väljavastav kood
								Piirmäär (%)	Piirhind (üür)	Piirhind (müük)					
12 23 12.23.03	Elektrilised ratasoolid invarolend	elektrilised kolme- või neljarattalised käaskäitamisega invarolend kasutus vähemalt 5 päeva nädalas valdavalt väliskeskkonnas	7 a	Ü	1 tk / kasutusaeg			70	eritaotus	-	kuu	Isikud, kellel on raske või täielik probleem tasakaalu, koormustaluvuse, liigeste liikuvuse, lihaste funktsioonides. Isikud, kellel esineb raske või täielik probleem käimisel. v.a isikud, kellel on raske või täielik probleem teadvuse funktsioonides, orienteerumiskõnnis või kõrgemates kognitiivsetes, mälu funktsioonides või tähelepanu koondamise funktsioonides. v.a isikud, kellel esineb raskekujuline väljendunud kognitiivne häirega psüühika-, isiksuse- või käitumishäire või mõõdukas või raske vaimne alaareng, mis tõendi väljastaja hinnangul alandab juhtimisvõimet ja mõjutab ohutu sõitmise võimet. v.a isikud, kellel esineb alkoholi, narkootiliste, psühhotropsete ja teiste sõltuvust tekitavate ainete liig- või kuritarvitamine. v.a isikud, kellel on raske või täielik probleem nägemisfunktsioonides. v.a isikud, kellel esineb raske või täielik probleem motoorseste reflekside funktsioonides (nt sihtliigutustel süvenev treemor). v.a isikud, kellel esineb raske või täielik probleem enda ühest kohast teise nihutamise või kehasendi säilitamisega v.a isikud, kellel esineb mõlema kää kasutamise raske või täielik probleem.		v.a isikud, kes on teostanud tehingu koodiga 12.23.06	

Abivahendite loetelu:

https://www.riigiteataja.ee/aktiivisa/1291/2202/1063/SOM_m53lisa_01012022.pdf#

2022 aasta tegevused ja eesmärgid

- Abivahendite e - teenuse arendamine
- Abivahendite ja meditsiiniseadmete integreerimise kontseptsiooni jätkutegevused – puudest vabaks
- Õdedele abivahendeid tutvustav täiendkoolitus
- Kuulmisabivahendi sobitaja baaskoolituse mõju hinnang – kasutajate poolne kvaliteedi hinnang
- Iga aastane teenuse kaasajastamine – vajadus, tingimused, hinnad
- Eritaotluste menetlemine – nõustamine, vajaduste analüüs, kitsaskohtade kaardistus
- Meditsiiniseadmete ja abivahendite andmekogu (MSA) efektiivsuse tõstmine
- Juhtkoerte teenuse ümarlaud - kitsaskohtade kaardistus, vajaduse kirjeldus, lahenduste leidmine
- Ümarlaud alternatiivkommunikatsiooni ekspertidega - suhtlust toetavate/asendavate abivahendite vajaduse hindamise ning oskusliku kasutamise teemal.
- Abivahendispetsialisti eksami sisu uuendamine, teenusepakkujate koolitamine
- Erivajadusega laste tugiteenuste reformi panustamine – lastele teenus puudest vabaks

Abivahendite talituse kontaktid

Tiia Orlovski, abivahendite talitusejuht, tel:505 7105,
tiia.orlovski@sotsiaalkindlustusamet.ee

Üldised küsimused erimenetluse taotlemise kohta, erimenetluse otsused
Agne Kranach, spetsialist tel: 5866 8462, agne.kranach@sotsiaalkindlustusamet.ee

Lepingute sõlmimine ja sellega seonduv, määruse muudatused
Merlin Veinberg, nõunik tel: 5305 9218, merlin.veinberg@sotsiaalkindlustusamet.ee

Abivahendite alane nõustamine, erimenetlused
Annika Kiik, peaspetsialist tel: 5694 6586, annika.kiik@sotsiaalkindlustusamet.ee
Bret Schär, peaspetsialist tel 53026672, bret.Schar@sotsiaalkindlustusamet.ee
Karin Kangur, peaspetsialist tel 53068287, karin.kangur@sotsiaalkindlustusamet.ee

Digisüsteemi arendusteemad:
Kairit Pärna, arendusspetsialist tel: 58358409, kairit.parna@sotsiaalkindlustusamet.ee

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Aitäh!

Annika Kiik

peaspetsialist

Sotsiaalkindlustusamet

Annika.kiik@sotsiaalkindlustusamet.ee